

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Coloana Auto 2811”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată
de Societatea pe Acțiuni „Coloana Auto 2811” împotriva Președintelui raionului
Orhei, Consiliului raional Orhei, Comisia raională Orhei pentru reglementarea
activității transportului de călători și bagaje, persoană terță Întreprinderea Individuală
„Vladimir Diaconu” privind anularea actelor administrative,
împotriva încheierii din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 noiembrie 2018 SA „Coloana Auto 2811” a adresat în instanță cerere de
chemare în judecată împotriva Președintelui raionului Orhei, Consiliului raional Orhei,
Comisiei raionale Orhei pentru reglementarea activității transportului de călători și
bagaje, solicitând constatarea nulității și anularea pct.1 al procesului-verbal nr. 03 din
20 august 2018 al Comisiei raionale Orhei pentru reglementarea activității
transportului de călători și bagaje din cadrul Consiliului Raional Orhei în partea ce ține
de deschiderea curselor suplimentare la ruta Bieștii–Orhei către Întreprinderea
Individuală „Vladimir Diaconu”, anularea pct. (4) al dispoziției Președintelui raionului
Orhei nr. 93 din 22 august 2018, în partea prin care s-a dispus deschiderea curselor
suplimentare la ruta Bieștii-Orhei către Întreprinderea Individuală „Vladimir Diaconu”
și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul Teleneshti
acțiunea înaintată de SA „Coloana Auto 2811” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 07 decembrie 2019 (data de pe plicul poștal), SA „Coloana Auto 2811” a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, rezervându-și dreptul de a
înainta cerere de apel motivată după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată (f.d.
176, 177).

Prin încheierea din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul declarat de SA „Coloana Auto 2811”, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 199-201).

La 10 septembrie 2020 SA „Coloana Auto 2811” a depus recurs împotriva încheierii din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 208-209).

În motivarea recursului a indicat că din partea instanței de apel nu a primit careva înștiințări despre data examinării cererii de apel depuse de SA „Coloana Auto 2811”, nefiindu-i acordat în acest sens termen pentru completarea, argumentarea cererii de apel depuse anterior.

Consideră că s-a încadrat în termenul de depunere a apelului or, hotărârea a fost pronunțată de către Judecătoria Orhei, sediul Telenești la 03 decembrie 2019, iar apelantul a depus apel la 07 decembrie 2019, în termenul prevăzut la art. 362 Cod de procedură civilă. Prin urmare instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate nu a ținut cont de prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 august 2020, care a fost recepționată de către recurent conform avizului de recepție a corespondenței la 26 august 2020 (f.d. 204). Prin urmare, recursul depus de SA „Coloana Auto 2811”, la 10 septembrie 2020 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de SA „Coloana Auto 2811” și a menține încheierea din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de SA „Coloana Auto 2811” (f.d. 173, 178-182).

La 07 decembrie 2019, SA „Coloana Auto 2811” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral (f.d. 176).

Prin avizul de recepție a corespondenței anexat la materialele cauzei, se confirmă recepționarea la 09 iulie 2020 de către reclamantul/apelantul SA „Coloana Auto 2811” a hotărârii motivate din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești (f.d. 197).

Prin încheierea din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Coloana Auto 2811”, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 199-201).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

SA „Coloana Auto 2811” prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că instanța de apel nu i-a acordat un termen pentru completarea, argumentarea cererii de apel depuse anterior.

De asemenea, a opinat recurentul că, apelul inițial a fost depus în termenul de 30 de zile stabilit de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentele recurentului, le consideră declarative și neîntemeiate or, copia hotărârii motivate a primei instanțe, după cum se confirmă prin actele cauzei, recurentul a recepționat-o la data de 09 iulie 2020 (f.d. 197). De asemenea, acest fapt nu este negat de către recurent, doar că în opinia reprezentantului SA „Coloana Auto 2811”, instanța de apel urma să-i acorde un termen suplimentar pentru a înlătura neajunsurile stabilite la cererea de apel depusă.

La acest capitol, se reține că perioada de grație pentru prezentarea apelului în formă motivată până la 10 august 2020 reprezintă un termen suficient or, neprezentarea acestuia se datorează în primul rând responsabilității și diligenței sau interesului pierdut al apelantului asupra litigiului în cauză.

Mai mult, SA „Coloana Auto 2811” înregistrând cererea de apel nemotivată și cunoscând cerințele Codului administrativ, în condițiile în care nu le-a îndeplinit, nu poate pune pe seama instanței rolul său pasiv în realizarea drepturilor sale.

În acest context, așa cum hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către apelant/recurent, SA „Coloana Auto 2811” la 09 iulie 2020 (f.d. 197), prin urmare calcularea termenului pentru depunerea apelului motivat, reieșind din prevederile art. 245 alin. (2) Codul administrativ, a început a curge din 10 iulie 2020 și a expirat la data de 10 august 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat. Prin urmare, în acest interval de timp SA „Coloana Auto 2811” nu a depus apel motivat.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că SA „Coloana Auto 2811”, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate, primind la 09 iulie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece SA „Coloana Auto 2811”, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Argumentul recurentului, precum că instanța de apel urma să-i acorde un termen pentru completarea și argumentarea cererii de apel depuse anterior, instanța de recurs îl va respinge ca neîntemeiat or, în contextul prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, este de înțeles că ține de obligația părților de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, iar instanța de judecată nu este ținută de faptul acordării unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor în acest sens.

Totodată, instanța de recurs relevă faptul că la caz nu au aplicare prevederile Codului de procedură civilă, referitor la termenul de depunere a cererii de apel, și anume art. 362 Cod de procedură civilă, după cum invocă recurentul, dar prevederile Codului administrativ or, speța dată este o cauză în contencios administrativ.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, SA „Coloana Auto 2811”, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Coloana Auto 2811”.
Se menține încheierea din 12 august 2020 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh